

Horeczky Krisztina

Sok hűhó semmiért

LADÁNYI ANDREA: VIHAR

„Azt sem tudod, ki vagy, sem azt, hogy én honnan vagyok” – választotta műve mottójául a Shakespeare-idézetet Ladányi Andrea. A művészi identitásavarról árulkodó, táncos-mozgásos látványeffekt megtekintése után rajtam is erőt vett a kényszer, hogy a klasszikusokhoz meneküljek, az átélteket (újra)értelmezendő. Mottó gyanánt – fűzfapoétának állva – Juhász Gyula közismert sorait költöttem át, imígyen: Nem tudom, mi ez, de rossz nagyon.

A faforgáccsal (vagy fűrészporral) meghintett padlón sámlik, szivacsbetétek és a legősibb tornaszor, a ló. (Melyen az ígéretes fölütéskor Ladányi „lebeg”, vonaglik, fölüléseket végez.) A színpadtér felett a repülőtéren terminálok folyamatosan pörgő érkezés-indulás tábla. (Ebből látunk majd egy kollekciót a háttérvásznon is. Sőt, „posztmodern” utalásként a mozgásszínházi légi közlekedésre, új címen, *Prospero Terminál*ként játsszák a produkciót a MU Színházban, októbertől.) Djsuzi kollázsában hallunk tengermorajlást, a menetrend kattogását, rádióvevő, majd helikopterek zúgását, villámlást, monoton dzsesszes zongorafutamot, óraketyegést. A háttérfalra vetített kép: talán az óceán, körötte homokpad; ám néha olybá tűnik, mintha a táncos-koreográfus terülné el a nagy kékségben, széttárt karokkal. A színen félmeztelen, fekvő férfiak: a kitűnő, dekoratív Bánki Zsolt, a darabismertetőben föltüntetett Gergely Attila helyett Kerényi Miklós Dávid és a *Megatánc*-szpartakiádban derekasan helytálló Túri Lajos. Látszatra afféle Calibanok, ám hamarosan kiderül: noha számkivetettek, testabszolgák, cseppet sem ördögiek, és nem is félállatok. A transzvesztita-epizódokkal megbolondított opusban szerepet vállalt – világhálóról szerzett ismereteim szerint – a műkorcsolyás múlttal rendelkező, műszempillás, nyakpántos Sólya Ádám (Jessica) és Horányi András (Betty Blue). A két hamvasszőke lény egyike (hosszú, szőke parókában) üvegfigurás, aprócska sakktáblával őgyeleg. Az „erős alkatú”, fémekkel teleaggatott, tetoválásokkal kivarrt Rief Kálmán amolyan köztörvényes, Buddha-ülésben – aki csak az előadás vége előtt néhány perccel tápázkodik föl a padlóról.

A látványtervezővé emelt Lakatos Márk (*Megatánc*-stilisztá) felett – nem először – a „style”-ért. Utóbbi (azaz hagyományosan: a jelmezek) leírása Vitray Tamás műkorcsolya-közvetítéseinek hangulatát idézheti föl az olvasóban, a televíziózás hőskorából. Bánkin, Kerényin és Túrin bolyhosnak tetsző fehér alsónadrág, azon homokszínű szuszpenzor, lábukon karjukon ormótlan szivacs hengerek. Mikor néhány



Ladányi Andrea és Túri Lajos

másodperc erejéig – valamely rejtélyes oknál fogva – DJ-vé alakulnak, barna, bundás fülvédőt rántanak fejükre. Ladányi Andreán – arcát majd’ mindvégig eltakaró – szőke paróka, karján fehér tollak, lábán csillámló harisnyatartó, testén csillogó-fémes ezüstdressz, a műhaj alatt ragyogó, szoros,

ezüst fejfedő. (Az arcba hulló parókát rasztás kivitelben láttam az Ivo Dimcsev kreálta, parádés *Thank you*-szólóban.)

A megfejthetetlen, így – nyughatatlan lelki alkatúak és szakírók számára – merész képzettársításokra lehetőséget nyújtó darab egyfajta szerelem sivataga. A helyszín lehet egy lakatlan sziget – utalásként az avoni hattyú tündérajátékára –, de kihalt bolygó is. Így bennem *A bolygó neve: Halál* című kultikus hollywoodi sci-fi-horror fegyencetelepe idéződött föl. (Különös, erre asszociáltam Ladányi Kleist ihlette – megdöbbentő vizuális erejű – *henriette a vonaton*-koreográfijának utolsó pillanatain elámulva is.) A sziget/bolygó leigázott lakói mintha kizárólag kínzó nemi vágyuk kielégítésétől remélnének enyhülést búbánatukra. A párkeresés nyomora és az örömszerzésre

A produkció legkínosabb pillanataként értékelem azt az arcpirító szkeccset, mikor fölcsendül a *Felicità*, Al Bano és Romina Power 1982-es italo-disco slágerre. A háttérfal jobb oldalán: olcsó képeslap-naplemente, bal oldalán amatőr fotók futnak. Bánki Zsolt, Kerényi és Túri Lajos fejére cilinder kerül. Többedmagukkal együtt csípőrázó, kifutón ingó-ringó futószalag-modellekké vedlenek, majd szemünk elé tárul egy, a hetvenes–nyolcvanas évek NDK-s revüire emlékeztető bárgyúság. Amely – jóindulattal – kísértetiesen hasonlít Ivo Dimcsev *A Golden Duet* című, aranykosztümös, felejtésre méltó duójára, Kovács Lehel és Gergely Attila hajdani előadásában (*La dance company: Trio; 2 solo, 1 duet*-est, MU Színház, 2006). A retróblöff – néhány hónapra rá – visszaköszönt a koreográfusként szárnyait próbálgató Gergely Attila



Jelenet
a Viharból

Koncz Zsuzsa felvételei

irányuló, kisiklott kísérletek sorozata végül a két aranyszőke ifjú üdvözítő egymásra találásával zárul.

Ladányi Andrea munkája mélyen elkésérítő fiaskó. Nem csupán bántó sikerületlensége okán, nem is azért, mert a címbeli hivatkozás a Shakespeare-drámára legföljebb (posztmodern) alibi. Hanem mert a *Vihar* – egy pohár vízben – a teljes önfeladás tanúsága; ijesztően arctalan, egyénietlen, személytelen holmi. Melyben tökéletesen megsemmisül az – önmagát koreográfusként jegyző – alkotó, ellenben ott lebeg a MU Színház fölött Ivo Dimcsev és a rég változatos zuhanórepüléseket produkáló kortárs tánc-Ikarosz, Csabai Attila, valamint Lakatos Márk árnya. Így Ladányi nem több, mint médium: a *gay*-esztétika bizonyos jegyeit fölmutató konzum-mutáns hideg, steril, uniformizált, akár egy EU-kompatibilis, a felszínt sem karcoló divat-show. Melyben fossziliáiban sem fedezhető föl a stílus, a szellem, az elme, az érzékiség.

Én-ek a tű fokán-szólójában is. Talán belátható, hogy e zavarba ejtő szertartás (Dimcsev-szellemidézés) mára tragikomikus jelleget öltött.

Tagadhatatlan: *nem* ez a minden ízében elhibázott munka a – bajosan cáfolható – bizonyítéka annak, hogy Ladányi Andrea nem vált kiforrott, karakteres koreográfussá. Gyanítom, társulatépítési ambíciói sem valósultak meg maradéktalanul. Ugyanakkor Ladányi, a – páratlan, magával ragadó, öntörvényű, féktelen, megejtően odaadó – táncművész, betörhetetlen heroina és számtalan (pazar) alkotás ikonja, az utóbbi időben két estjét vitte el a vállán, mentette meg, vagy varázsolta egyedülállóan izgalmas, katartikus színházi élménnyé (*Alice B. / henriette a vonaton; Trio / 2 solo 1 duet*). Mi több, csodás mágusnak bizonyult más táncalkotó – nagyszabású, de finomításra szoruló – műve esetében is (Fortedanse – Horváth Csaba Társulat: *A testek felszínének esetleges állapotairól*). Ám a – hamis – illúziókeltés taktikája ezúttal